

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja nižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravištev, na katero naj se blagovoljlo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Jugoslovanski vstanek

v Hercegovini in Bosni bode zdaj gotovo kmalu zatrt, ako tekom tega meseca, po izkopnelem snegu ne stopiti Srbija in Črna gora v orožje, kar bi stórlili proti volji cele Evrope. Kajti jasno je, da če sta res dobila Rodić in Molinari iz Dunaja, kamor sta bila te dni poklicana, povelje ostro paziti na meje in nikogar ne ven ne notri pustiti, da še čelo uboge pribegle nazaj v Turčijo spravljati, pridejo vstasi mej dva pritiska in niti govora nij, da bi se proti dvem velesilam držati mogli. Iz Dubrovnika se javlja, da je Rodić že tam bil, na tihoma dal političnemu načelniku nauk in od-potoval v Kotor. Tam bode baje s črnogorskim knezom sešel se in ga pregovarjal, naj vpliva za pomirjenje. Jednake korake bode storil ob bosenski meji glavni poveljnik granice Molinary. Iz vstašev bodo ostanki hajdukovali dalje, sicer bodo pa Andrassyjeve reforme — na papirji stale, dokler čez nekaj časa druga vstaja Evrope ne pretrse.

Kakor rečeno, tega konca gotovo pričakujemo — če Srbija in Črna gora ne skočiti na pomoč svojim bratom. To je malo neverjetno postalo, da si ne nemožno. Srbski listi dan na dan silijo na vojno, a národ menda nij dovolj navdušen za svoje zjedinjene in njegovi načelniki, zlasti knez nam ne dopadajo uže, ker teško jim zaupamo junaštva moževske odločnosti, katero bi sedaj treba bilo. Ta mesec marc bode prinesel odločitev, torej čakajmo. Ugibati je lahko, ali prave resnice nihče ne vidi naprej, dejanje samo nam jo prinese kmalu. Tako gotov nikakor še nij mir, kakor ga obetajo glasila grofa Andrassyja, kateri je — to se ne da tajiti — poslednji čas zmagal s svojo politiko. Za kako dolgo? Na

to je zopet odgovor v „državi neverjetnosti“ zdaj težak, koncem tega meseca bode uže jasnejši položaj.

Jesen še, a vendar ko je vstanek uže več mesecev trajal, rekli in želeli smo, da bi vstanek le čez zimo ohranil se, na spomlad uže pridejo druge okolnosti. Računali smo najbolj na Srbijo in Črno goro. Če bode ta račun slab, izgubi le Srbija na dobrem imenu in kreditu, rešenje slovanskega vprašanja na jugu pak je samo odloženo. Če sedaj ne, rešilo se bode tačas, ko bodo zopet okrepcani Francozje jemali Nemcem priplenjeno Alzacijo in Lotaringijo. In to bode kmalu.

Pastirski list.

Ljubljanskega škofa, kateri je bil zadnje nedeljo branje vzbudil občno zadovoljnost. Če prav ne omenja politike, vendar hočemo iz njega narediti posnetek uže zaradi tega, da se vidi kak razloček je mej tonom tem in pa mej glasom naših hudih in jeznih „Daničarjev“ itd.: „Cerkveno leto smo začeli prvo adventno nedeljo. Sveta mati katoliška cerkev od prve adventne nedelje do poslednje po binkošti vsako leto v svojih praznikih in slovesnostih predstavlja vse, kar je skoz dolgo versto stoletij usmiljeni Bog storil za odrešenje človeškega rodu.

„V današnjem svetem evangeliji se pa sveta Cerkev v razlaganju Jezusovega očitnega življenja že nekoliko bolj bliža tistemu času, v katerem je bilo dopolnjeno naše odrešenje na križu. Ravno kar ste šlišali brati, da Jezus pravi svojim apostelnom: „Glejte, gremo gori v Jeruzalem, in vse se bo dopolnilo, kar je pisano od Sinu človekovega po prerokih. Izdan bo nam-

reč nevernikom in bo zasramovan in bičan in zapljuvan; in potem ga bodo bičali, ga bodo umorili; in tretji dan bode (od mrtvih) vsatl“.

V svetem času, ki ga bomo pepelnico sredo nastopili, pa ljubezni polna mati katoliška cerkev podaja tudi zdatne pripomočke, kateri varujejo pred grehom, poželjivemu mesu moč odjemljejo, duhu krepost zvišujejo in slabostnega človeka za zmago proti vsem skušnjavam ukrepijo. Komu, prelubi v Kristusu, je neznan, da razun skušnjav, ki nas zalezujejo od strani grešnega sveta in od strani hudobnega duha, prav nevarnega skušnjavca nosimo seboj namreč poželjivost mesa? Meso poželjuje zoper duha, pravi sv. apostelj; to je dvojna postava v človeku in dostikrat se zgodi, da človek po eni postavi stori, kar po drugi studi in zaverže. Sveta cerkev ve, kako poželjivost razdeva mir serca, kako človeku zakanpanemu v grehah brani vstati iz brezna blatnega, kako zatemnuje um za spoznanje večnih resnic, kako pahne človeka v sramotno nizkost mišljenja, da le zemeljsko ume in išče, ne nebeskega. Zoper tega ljutega sovražnika našega zveličanja nam podaja Cerkev oestro orožje, namreč post. Cerkveni post, s katerim si pritergamo v jedi in pijači in se zderžujemo mesnih, sploh tečniših jedi, kroti meseno nagnenje ter zlajša duhu vsvarjenemu po Bogu zmago nasproti poželjivostnim napadom, spreobrnjenca obderži naternjevi poti poljšanja, ga odverne od novega padca.

Visoko čislan je bil post v stari zavezi; posluževali so se ga v svoje lastno posvečenje sveti preroki in priporočevali ga ljudstvu, da z njim potolaži pravično jezo božjo. Posvetil ga je naš Zveličar s svojim lastnim častitim izgledom. Tudi svojim izvoljenim apostelnom je

Listek.

Nekaj o vešalih.

(Spisal S—c.)

(Konec.)

Kriminalisti imajo žalostno stran zapisati v svojej zgodovini, ko se je skozi več stoletij in do praga našega stoletja sem nad zločinci izvajal izrek: klin s klinom, ali: zločinec je kakor divja zver, pokončati se mora, kakor ona, ali ko se je mislilo, da bode na vešalih viseč človek vse hudobne ljudi in strasti iztiril iz površja zemlje. Bil je to srednji vek in ako mu moramo njegovo brutalno ravnanje z ljudmi malo odpustiti, ker je bil ves čas neumen in divji, vendar nikedar ne smemo v naših časih, v kojih je le nekaj prosvete, posnemati neumnosti in divjosti njegove in vešala za vešali, gromado za gromado napravljati zaradi maščevanja nad zločinci, zaradi odstrašanja družih od zločinstev, ali zaradi

tega, ker je zločinec kakor divja zver nevaren; v vsem tem tiči surov misleč človek, v vsem tem sliši se grda divja krvoločnost in maščevanje, ki boječe se za malo premoženja z najostrejšim kaznjenjem zločinstva odvrgniti misli. Ako pogledamo nazaj, kar sem začetkoma povedal o izgoji kandidata zločinstva, in ako si to dobro predočimo, ostala nam bo samo le strast, maščevanje kot dokaz za potrebo smrtne kazni, koliko pa je tak argument vreden, mi nij treba povedati.

Pa vraga, lumpe krmiti z našim težavno pridelanim denarjem, nij pametno, na gavge ž njim, nij potem stroškov več. To je jeden najostudnejših dokazov za ohranjenje smrtne kazni. Par krajcarjev, ki jih posamezni da za jetnike, ga skelji; volnriak ne misli, da tudi za uboge bolnike plačati ima, ker je človeška družba tako urejena, da vse v njej na rožah ne leži. In kaj družega, nego bolnik, je zločinec in na njem se kažejo družina tvoje bolečine, tvoje ostudne ali ipak tvoje

bolezni! Človeške uredbe so nepopolne, nepopolnim uzrokom sledé nepopolni učinki, in kakor na pr. družba mirno milijone plača, da krmi milijon ubijaljev-vojakov, ki so prav za prav prav nepotrební v popolnej človeški družini; kakor n. pr. človeška družba na stotine penzioniranih lopov redi, tako je tudi njena dolžnost, da nosi stroške njenega greha, preskrbljenja jetnikov.

Prej sem omenil, da nekateri menijo, da je treba, ljudi z vešali ustrašiti, se strahom jih odvrnevatí od zločina. Ta strah je majhen in obrne se prav rad v hujše zlo. Ljudje, ki so obešanje gledali, se s tem več zdvijajo, nego ustrašijo. Nij malo primerov, koji nam kažejo, da je človeška zver najrajša v okolici vešal doma; čut človeški, ki po naravi strepeče pred umorom, se po tem gledanju oskrha. Le vzemimo navaden primer iz življenja. Mesar gleda vsak dan smrt, in koliko mesarjev naštejemo, ki so usmiljeni, ali kako uže bodi rahločutni, ali le malo mehki, kar je človeku

rekel, da se bodo postili, kadar bo ženin od njih odvzet.

Ako pogledamo v najnovejše čase, ne moremo tajiti, da se je v vsem javnem življenju kratkoma toliko spremenilo, da ima v marsikaterem oziru družbinsko življenje vso drugačno podobo. Po teh spremembah je ravno tisuč in tisuč ljudem silno težavno, cerkveno postavo, katera o postu mesne jedi prepoveduje, po vsej obsegi spolnovati. Koliko jih je na delu in v službi pri železnicah, tovarnah (fabrikah), rudu in premogokopih in drugih enakih podvzetjih; koliko jih iz mnogoterih vzrokov potuje po železnicah itd.; koliko jih mora na hrano hoditi v kerčme in gostilnice! Vsi ti si v jedeh težko zbirajo, se mesnih jedi težko zderžujejo, cerkvene postave tudi ko bi hotli dostikrat natančno spolnovati ne morejo. Kaj se zgodi? V začetku si težko vest delajo, sčasoma oterpnejo in sploh spoštovanje do cerkvenih postav izgube. Želel sem zanke vesti odpraviti s polajšavo postne postave. Obenil sem se, kakor je to storilo več sosednih škofov, do svetega Očeta Papeža ter prosil, da naj glede na toliko premenjene razmere tudi za Ljubljansko škofijo zastran vživanja mesnih jedi o postnih dnevih obširniše polajšanje podeliti blagovolé. S privoljenjem svetega Očeta tedaj za leto 1876 oznanjam naslednjo Postno postavo za Ljubljansko škofijo.

I. Dnevi, o katerih si je pritrpati treba ali o katerih je dovoljeno le enkrat do sitega se najesti, so:

1. Vsi dnevi štiridesetdanskega posta razun nedelj. 2. Kvaterne srede, petki in sabote. 3. Srede in petki v adventu. 4. Dnevi pred binkoštni (3. junija), pred prazniki ss. Petra in Pavla (28. junija), vnebovzetja Marijinega (14. avgusta), vseh svetnikov (31. oktobra), čistega spočetja M. D. (7. decembra), in pred Božičem (letos 23. decembra).

II. Dnevi, o katerih je prepovedano meso jesti, so:

1. Vsi petki celega leta. 2. Pepelnična sreda, štiri kvaterne srede in kvaterne sabote. 3. Trije zadnji dnevi velikega tedna. 4. Dnevi pred binkoštni, pred prazniki ss. Petra in Pavla, vnebovzetja Marijinega, vsih svetnikov in čistega

spočetja M. D. in pred Božičem (letos 23. decembra).

III. Nadalje je privoljeno, meso jesti:

1. Za celo škofijo, kolikratkoli zapovedan praznik na kak gori imenovan dan pade, o katerem je meso jesti prepovedano. (Taka dneva sta letos dva, ker Marijino rojstvo in Marijino čisto spočetje na petek padeta; tedaj se letos ta dva dni sme meso jesti.) 2. Za posamezne kraje, kolikratkoli kak somenj na tak dan pade. (V mnogih farah je po več raznih krajev, ki so eden od drugega oddaljeni; tu polajšanje ne velja za celo faro, ampak le za tiste kraje, kjer se zaradi somnja večja množica ljudi skup shaja.) 3. Za posamezne osebe: a) Razun pepelnične srede, zadnjih treh dni velikega tedna in dni pred binkoštni in Božičem se za vse druge dni polajšanje, to je privoljenje meso jesti, daje: Delavcem v tovarnah (fabrikah) in v premogo- in rudokopih. Popotnikom, ki v kerčmah in gostilnicah jedó. Tudi drugim, kateri n. pr. v mestih, terghih itd. navadno v gostilnico na hrano hodijo. b) Razun velikega petka se za vse druge dni tako polajšanje daje: Železniškim konduktérjem. Vsim, ki z železnico potujejo in so prisiljeni na železničnih postajah v ondotnih gostilnicah jesti. Tistim, ki zaradi zdravja v kopelih bivajo, njihovim ondi bivajočim družinam in poslom. c) Vse dni, brez izjeme, smejo mesne jedi vživati: tisti, kateri so zaradi prevelike revščine jesti primorani, karkoli dobé; tudi drugi, ki v družinah služijo ali živé, kjer se postno ne kuha. Vendar naj gledajo, če je moč, da se vsaj veliki petek mesnih jedi zdrže.

IV. Vse tiste postne dni čez leto, o katerih je le enkrat najesti se pripuščeno, in ves štiridesetdanski postni čas tudi ob nedeljah, je vživanje rib in mesa pri ravno tistem obedu prepovedano. Treba se je ali mesa ali rib zderžati. Razun tega v oziru postne zapovedi še naslednje določujem: 1. V jedi pritergovati si ni potreba: bolnikom, nadalje onim, ki težka dela opravljajo, slednjič onim, ki eden in dvajsetega leta še niso dopolnili, ali pa so šestdeseto prestopili. 2. Oni, katerih ne veže zapoved v jedi pritergovati si, smejo tiste dni, o katerih je to zapovedano meso jesti pa ne popolnoma prepovedano, — meso jesti, kolikratkoli med dnevom jed vživajo; nasproti pa

smejo oni, katere zapoved v jedi pritergovati si veže, tiste dni meso le o poludne in tuči zvečer vživati, pa si zvečer po dolžnosti pritergovati. 3. Gospodje fajmoštri in spovedniki so pooblaščen, o slučajni resnični potrebi prepoved o vživanju mesa še bolj zlajšati, vzlasti pa dovoliti, da se pri napravljani postnih jedi, razun velikega petka in kvaternih petkov, mesto masla sme svinjska maščoba rabiti. Kdor misli, da mu je stalne dispenze potreba, naj se zastran tega na škofijstvo oberné. 4. Tukaj navedena določila pa ne veljajo tudi za redovnike; oni se ravna po svojih pravilih. 5. Vsi verni, ki se polajšanja zastran vživanja mesa poslužujejo, naj tiste dni štiridesetdanskega posta, o katerih meso jedo, petkrat „Očenaš in Češenamarijo“ na čast bridkega terpljenja in smerti Jezusa Kristusa molijo. Vendar jim je na prosto voljo dano, mesto tega primerno miloščino dati.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. marca.

Državni zbor je svoje seje včeraj končal. Pavlinovič je interpeliral, kaj misli vlada storiti s bosensko-hercegovinskimi pribeniki.

Cesar in cesarica sta dala 40.000 gld. za one, ki so vsled povodnji v Pešti une srečili.

Ogerski listi se veselé imenovanja Bedekovičevega, češ, da bode odslej v tem ministerstvu bolj živo.

Vnaue države.

Srbska vlada je zabranila žito iz Srbije izvažati. To bi kazalo zopet na vojno. — V Kragujevcu in Smederevu so se pri občinskih volitvah do krvavih glav bili.

Turški veliki vezir je provincijalnim glavarjem pisal, kako naj Andrassyjeve reforme izvršujejo. V Bosno je zato poslan Haidar Effendi, ki pojde skozi Zagreb in Pešto. — Ahmet Muktar iz Hercegovine poroča v Carigrad, da so vstaši izgubili pogum in da se ubezniki vračajo. Znano je, da se turškim poročilom malo verjame.

Don Karlos je prišel z grofom Caserta v Pau na Francoskem. Prefekt mu je rekel, da mu francoska vlada ne dovoli stanovati v pirenejskem departementu, da se pa začasno sme muditi v kakem mestu severne Francoske. Govori se, da pojde v Angličansko.

V Gibraltarji je prišlo mej španjskimi in angleškimi pomorščaki do boja.

neobhodno potrebno, ako neče vedno s sočloveki v prepiru živeti. Pogledjmo na pr. človeka, ki je v mladosti živali trpinčil ali vsaj gledal, da so jih drugi; njegovi živci so tega pogleda se navadili in prav lepo veselje mu je, ako se mu priložnost podá, kaj tacega videti, in brez premisleka bode sam mesaril. Sicer se je javno obešanje odpravilo, kar svedoči, da prijatelji smrtne kazni sami ne upajo dosta od tega straha.

Pa kdo poreče, lump je, ne bode se nikdar poboljšal, preč ž njim! Ne prijatelji, človeška družba mora tudi v najglobokeje padlem človeku ceniti človeka in zraven zmirom pomisliti, da je njen otrok in da se skoraj o vsakem zločincu lahko reče: čemu celo drevo posekati, ako je le jeden sad gnil; čemu celega človeka umoriti, ker je le jedna stran v njem za nič.

„Das Hängen ist die schlechteste Erfindung“ pravi Heine. Ima prav in zraven prav nepotrebno je obešanje, nepotrebna smrtna

kazen in le tedaj, če je ta kazen potrebna, je opravičena.

Zločinec ne sme sicer države vprašati po njenem pravu, ali država se mora v tem slučaju vprašati, ako sme kazen upotrebljevati, zoper katero nij nobene restitucije, katera se ne da preklicati, ako se je sodnik-človek zmotil, s katero je človeku vzela, kar mu nij dala. Vprašati se mora, ako res ne ve boljšega storiti s človekom-zločincem, nego ga grešnika v pol brezsvestnem, pol brezupnem položaji poslati v nepoznani oni svet; vprašati se mora ako s tem humaniteto goji, če s svojo velikansko močjo posameznega zgrabi ter ga mej dolzimi pripravami in kakor še pred kratkem pred veliko množico umori; vprašati se mora, ako ne bi zaprečila več umorov s tem, ako ako pokaže, da sama pred umorem strepti, kakor pa narobe, ker zločinec se ne da splasiti po kazni; na to ne misli, on je prepričan, da ga ne dobodo, ali kar bi človek občutil, ako bi vedel, da se država temne boginje sama boji, je to, da bi najbolj surova prsa

imela nekaj strahu pred človeško krvjo. — In smrtna kazen je tudi iz drugih razlogov nepotrebna. Profesor kazenskega prava na dunajski univerzi Wahlberg dokaže to po statistiki. On je na pr. našel, da se je leta 1868 do 1871 137 osob obsodilo na smrt in od teh 137 obesili so se trije, 134 jih je dobilo pomiloščenje. To dokaže vendar nepotrebo smrtne kazni. Če bi vešala bila krvavo potrebna, potem prosim, pravi Wahlberg, naj se mi razjasni to, zakaj se onih 134 osob nij obesilo! — Izmej 51 zarad roparskega ubojstva na smrt obsojenih, prišlo jih je v drugej dobi 21 v rabeljeve roke; izmej 74 na smrt obsojenih tihotapnih morilcev, okusili so le trije vislice. Kaj sledi iz tega? Nič drugega, nego to, da se v praksi obeša po subjektivnem mnenji začasnega pravosodnega ministra. Ta daje raport suverenu in kar minister sodi, to većinoma obvelja. Wahlberg najde dobo dveh let, v katerih se nič nij obešalo, akoravno je bilo tedaj na smrt obsojenih toliko kakor drugekrat. Čuda, da v tej dobi država nij razpadla!

V **Strassburgu** sta bila obsojena urednika časnika „Elsässer Journal“ na mesec dni ječe zaradi razžaljenja velikega vojvode Meklenburgskega.

Sokolska maškerada.

Maškerada! Čudna beseda, skrivnostna po svoji etimologični strani, in vendar skrivnostna po pomenu svojem in po vtisu, ki ga prouzučuje v srcih mladih in starih krasotic, in v glavah onih revežev našega moškega spola, ki še niso slovo dali „norosti tega sveta“.

„Ali se udeležite Sokolove maškerade?“ povpraševalo se je že tri in štiri tedne poprej pri pohodih in sprehajališčih, po gostilnah in posebno prodajalnicah, kjer so vedno za vse, kar je „lepo in mlado“ vneti — „trgovski pomočniki“ priporočali razno blago — to za kostum, ono za domino, in tako mimogredé zgovorili si z lepo kupovalko kak tihi rendezvous. In ne samo ti, mnogi drugi so imeli že davnaj kaj pripravljenega za to priliko, in ko je odbila 29. februarja večerna sedma ura, pričela se je polniti dvorana ljubljanske čitalnice z raznimi ljudmi, katerih vsak je hotel kaj družega veljati, nego je sicer v istini. Pristopala je počasi družbica malih koketno opravljenih kmetic švicarskih gor in francoskih planjav, in okorni kmetijski fant iz spodnje Hrvatske oklenil se jih je, kakor bi ga nič družega na svetu ne zanimalo, nego Montblanc in švicarski sir, ali pa študija ukoreninjenega bonapartizma na bregovih Girondskih.

Za njimi so se prikazale nakrat drobne gospice iz onih lepih časov, ko so sloveli francoski abatteji po vseh boudoirjih, in ko je imel poudre de riz mnogo večjo narodno gospodarstveno veljavo, nego denes, ko žgemo premog in obračamo sajove roké tako, kakor populherinjene. Pa črni dimnikar, ne vemo li mojster ali pomagač, ki je od strani oprezoval stopinje onih rococo-gospic, planil je s svojo strguljo mej nje, in hud krik bi bil nastal, ko bi ne bil črnivec svojo predrznost osladil z lepimi verzi, ki jih je radodarno delil v krogu. Se ve da, jo je včasih tudi napačno zadel s svojimi napisi, in marsikateri hud pogled je spremil njegov beg. Lični jokey se je polastil tu skrivnostnega domina, ki mu je pogrel kot živa vest kako staro pregreho, tam odbacnil sitnega harlekina, ki se mu je opletal okolo nog. Tu je spremeljevala krasna Neapolitanka nervoznega dvornika iz Ludovikovih časov, tam se je sukal hrabri Papenheimovec okolo črnooke Španjolke, pa menda ne radi karlističnih simpatij; tam je pokristijanjeni in civilizirani zamorec občeval s pobožno staronemško gospodinjo, in v tem kotu je zopet rudeč huzar zagotavljal pošteno Kranjico, da bi se on pri njej tudi še lahko v Kranja spreobrnil. Margareta, zares prelepa Margareta se je umikala svojemu Faustu, in poslušala velikanskega Mefista, ki se nij mogel ločiti od nje. Dva zelena domina sta mučila tam za stebrom ubozega gledalca, ki si je zastonj ubijal glavo: Kdo in kaj? Napoleon III. in Lulu sta se bratovsko sprehajala s fanatičnimi derviši in neka krasna orijentalka se je tudi tu držala narodnostnega principa, ter močno občevala s svojimi egipčanskimi rojaki. Žanjice in pastrice so z raznimi elegantnimi in jako okusnimi toaletami mikale oči gledalcev, in štirje letni časi so hodili mimo nas, in delili svoje darove, — prijazna pomlad in bela zima svoj cvet in svoj

sneg vsem in vsakemu, vroče poletje in hladna jesen pa svoje žito in grozdje — pridnemu gospodarju. In vstašev, hercegovskih in bosniških teh je bilo več, nego jih je morda na bojišči. Izza vsacega vogla sta gledala dva in mej njimi prijateljsko kakov ljuti haram baša; nosov si niso rezali, ujedali, in grizli pa so se vendar. In sukali so se — Turek kakor kristijan — okolo lepe hercegovinke, katere rudeči fes je zasledovalo mnogo, mnogo oči, kadar se je izgubljala v množici. Dolgoškricasti Angleži so dražili z inpertinentnim lorgnetiranjem v velikanske sekirice zavitega bajaca in ubranjevali se z razpetimi solnčniki ognjenih pogledov, ki so jih zadeli izpod te ali one krinke. Mnogobrojni gledalci so se zbirali in vrstili mej to raznobarno družbo, in marsikdo je poizvedel, ali pa izdal kako svojo skrivnost, bodi si srečno in veselo, ali pa narobe. Vsaj tudi kaj takega doleti človeka lehko na maškeradi in če se je tudi ta in oni maskirani ali nemaskirani parček dobro imel — po svoje, gledal je morda kak zanemarjeni ljubimec iz tega ali onega kota žalostno in zato jako smešno mej vršečo gnječo. In da mož nij poznal svoje zveste soproge, — to se je tudi zgodilo, in da se je v kakej maski marsikdo jako zmotil, — tega nam tudi nij treba pripovedovati. — Jasna pepelnica je srečala zadnje neumorne plesalce na njihovej poti domov, in tako je bil tudi princ Carneval pokopan kakor kak drug poštenjak — pri belem dnevu. Pristaviti moramo, da tako lepo aranžirane, in tako mnogobrojno obiskane maškerade že več let nij bilo v ljubljanske čitalnici.

Domače stvari.

— (Dr. Pavlič) v Velikovu nij umrl, kakor se nam je včeraj krivo poročalo, nego se je njegova bolezen na bolje obrnila, kakor se denes na posebno vprašanje g. dr. M. v Ljubljano brzojavlja. Veseli nas, da moramo včerajšnjo novico tako popraviti, da si nam je žal ker smo g. P. prijatelje prebrzo vznemirili.

— („Slovenska knjižnica.“) Denes moremo javiti, da pride že v četrti zvezek nov izviren slovenski roman „Na Žerinjah.“ V peti pak sloveče pripovedno delo „Župnik Wakefieldski,“ katerega izvrsten prevod je tudi že dovršen. Tretjega zvezka se stavi zdaj šesta pola.

— (Reklamacij) ob priliki volitve za ljubljanski mestni zbor je bilo letos jako mnogo. Listina volilcev je jako površno sestavljena in brez prave točnosti. Da bi vsaj pri zadnjem uredovanju nemški rotovski gospodje bolj na tanko ravnali, da bi ne bilo polno volilcev, na pr. v drugem razredu, ki spadajo v tretji ali prvi razred.

— (Iz kranjskega deželnega odbora.) V seji 26. februarja je bil razpisan konkurz za kancelijskega oficijala pri deželni pomočnej kanceliji. — Z usmiljenimi sestrami se je sklenila pogodba o obskrbstvu bolnikov v deželni blaznici v Studencu pod Ljubljano. — Ovržen je bil prejšnji sklep o priplačevanju občin za oskrbovalne stroške v deželnih bolnicah, ter se ne bode od strani deželnega odbora v tej zadevi noben predlog stavil.

— („Slovensko pevsko društvo višjih šol“) v Gradcu uljudno vabi k besedi s plesom katero napravi 11. t. m. v puntigamske dvorani. Iz uljudnosti sodeluje gosp. dr. B. Ipavic. Glasbo izvršuje kapela 79. pešpolka fem. grof Jellačić. Čisti dohodek pri-

pada podpiralne zalogi za slovanske vseučilišnike. Začetek ob 8. zvečer. Vstopnice za osebo po 1 gld., za družino po 2 gld. 50 kr., veljavne samo za dotično osebo, se bodo dobivale 8., 10. in 11. mej 10—1 uro v prostorih „Slovanske besede“ Mondscheingasse št. 4 v prvem nadstropji; v prodajalnici muzikalij g. C. Tandlerja, Hofgasse št. 9, in zvečer pri kasi. Večja darila se hvaležno sprejemajo.

— (Nek ljubljanski filister) se krega in v krčmi pridiguje, da je ime Slovenec še le petdeset let staro. Veseli nas, da tih ignorantov, ki nimajo niti najmanjše šolske omike ne šteje nikdo k naši stranki, na drugej strani pa smemo reči, da ko bi bilo ime Slovenec, samo deset let staro, — bi bili vendar starejše, nego njegovi kritikuni.

— (Mlad ubežnik.) Predvčeranjem so na tukajšnjem kolodvoru prišli in zaprli 15 letnega fanta, ki se je nekako čudno obnašal, ravno predno se je mislil odpeljati. Našli so pri njem revolver in bodalo in precej mnogo denarja. Sumni se, da je ubegnul svojim roditeljem.

Razne vesti.

* (Brata umoril) je v Ljubnicah pri Konjicah na slovenskem Štajerskem Jakob Verdnik, ko sta šla v cerkev k poroki jednega in se začela prepirati. Morilec se je oznanil sam sodnji.

* (Huda ura po zimi.) Nad mestom Kostel na Češkem je razsajala 27. febr. t. l. huda nevihta s takim gromom in treskóm, kakoršne se v pasjih dnevih redkokrat nameri. Silna ploha se je bila vlila, in mej dežjem je padala tu in tam toča. V bližnji vasi Belovici je udarila strela v skedenj, in užgala tam shranjeno senó.

* (Mejkarlisti), ki so prosili za amnestijo, je tudi 100 duhovnikov.

* (Gambetta) je velikansko premoženje podedoval po necem g. Dubochetu, kateri je njemu iz občudovanja njegovega domoljubja vse imenje v poslednji oporoki zapisal, namreč 50 milijonov frankov.

* (Najden zaklad.) V razvalinah cesarskega grada v Jedo v Japanu so našli množino raztopljenega zlata in srebra; ta grad je bil nekdanj pogorel. Noč in dan se zdaj tam na stroške japonske vlade razkopava.

/sem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let že je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinskega stroška; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljen, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, ožonost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojilnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučiliščih v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-suart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Na Dunaji, 13. aprila. 1872.

Prešlo je že sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsni in čut-ničnih bolečin, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprežilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalesscière pričel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečane in okusne Revalesscière popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega tres nja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cenó in okusno

brano, kot najboljši pripem ček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner.

služatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapelj, 17. aprila 1862.

Gospodi! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celim životu, slabo prebavljenje, vedno nespavanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnic, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polni obupnosti poskusila sem Vašo Revalesciere in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalesciere zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in popolnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Št. 75.877. Flor. Küllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tišanji v prsih.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespajnji in hujšanji.

Revalesciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V plehaestih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr. 1 unt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalesciere-Biscuiten v puščah in Revalesciere-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 ar., 24 tas 2 gl. 50 ar., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu sa 120 tas 10 gl. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wall-Schneegasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in spedijskih trgovih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah sakaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androvicu. (336)

Štev. 1227.

Natečaj

za službo kancelijskega oficijala oziroma kancelijskega asistenta pri deželnem odboru.

Pri pomočni pisarni deželnega odbora se bode oddala služba oficijala z letno plačo 700 gl. in s pravico do 6 petletnic po 50 gld. po zadovoljilno dosluženih vsakih 5 letih, — oziroma služba kancelijskega asistenta z letno plačo 500 gld. in s pravico do 6 petletnic po 50 gl. Petletnice se v pokojnino ne vštevaajo.

Prošnjiki za katero teh služeb morajo biti polnoletni in avstrijski državljani, neoma-deževanega življenja in čistega značaja, ter imajo povedati, ali so si s katerim deželnim uradnikom v rodu ali v svaštvu in v katerim členu.

Dalje imajo prošnjiki dokazati, da so vsaj nižjo gimnazijo ali nižjo realko dobro izdelali in da so slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisanji popolnem zmožni, kakor tudi, da so v pisarničnih opravilih dobro izurjeni in kaj je njih dosedanje opravilo. Posebno se zahteva lep in razložen rokopis, — izurjenost v stenografiji pa daje — pri drugih enakih lastnostih — posebno prednost. — Opomni se pa tudi, da veljajo za deželne uradnike glede pokojnine in preskrbljenja iste postave, kakor za uradnike v cesarskih službah, in da se njim pri prestopu v pokojni stan všteva veljavni čas cesarske službe.

Prošnje za to službo s potrebnimi dokazi naj pošljejo uradniki v javnih službah s popisom dosedanje službe in službenih sposobnosti — po svojem predstojništvu, drugi pa naravnost in sicer do

31. marca 1. 1876.

na deželni odbor kranjski.

(53—3)

V Ljubljani 24. februarja 1. 1876.

Dunajska borza 2. marca.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih	68	12	05	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	72		25	
1860 drž. posojilo	111		70	
Akcije narodne banke	883		—	
Kreditne akcije	175		40	
London	114		50	

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Napol. 9 17 1/2
C. k. cekini 5 39 1/2
Srebro 101 75

Eliksir iz Kine i Koke,

najboljši do sedaj znani *žetodčni liker*.
Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi.
1 steklenica 80 kr.

Dobiva se jedino le pri

Gabriel Piccoli,

lekarnju, na dunajski cesti v Ljubljani.

29. februarja:
Zetopa Pak iz Maribora.
Pri stonu: Tanek iz Celja.
Skubra iz Dunaja. — Skolaris iz Ljubljane.
Pri malici: Freisrad iz Dunaja.
Zebal iz Loke. — Golob iz Vrhnike.
Pri Zamoreki: Loke iz Kranja.
Bajš iz Ogerskega.

**Slovenske
lepoznanske knjige.**
V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:
A. Romani in povesti:
1. *Erazem Tatenbah.* Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.

2. *Meta Holdenis.* Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. *Kanitorica.* Roman s pogostnega zaključja, češki spisal Karoline Sebek, poslovenil Franojz Tomšič, velja 50 kr.
4. *Prvi poljub.* Novela, spisal J. Skalec, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.
5. *Kazen.* Novela, francoski spisal H. Brizer, poslovenil Davorin Hostnik. — *Cerkev in država v Ameriki.* Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

6. *Istiki v zvezkih:*
I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribč. Životopisje, sp. Rujč. Bož. — Presejan, Presejan ali Presejan, sp. Fr. Lereček. — Teletica pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribč. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstivo z grozdem na Rukenem, sp. dr. J. Vosnjak. — Čegava bode? Novela, sp. J. Ogrinc. Velja 25 kr.
IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi, sp. Pautus. Plasec, novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorencev. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesni. Spisal prof. dr. Kravc. Velja 25 kr.

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštne povzetji naročiti najnovejše slovenske knjige:

1. „*Doktor Zober*“, originalen slovensk roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.

2. „*Kalifornske povesti*“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.

Prsne in pljučne bolezni,

kakoršne koli so, ozdravijo se s po zdravniškem predpisu pripravljenim

Wilhelmovim schneebergskim zeljiščnim allopom,

Franja Wilhelma, lekarja v Neunkirchen. Ta sok koristi na posebno ugodni način za *vratne in prsne bolezni, gripo, hripavost, kašelj in nahod*. Mnogo naročnikov potrjuje, da se zahvaljujejo le temu soku prijetnega spanja.

Izvrstni opazovanja vredni učinek napravlja ta sok, kot obvarovalni lek za *megleno in grdo vreme*.

Vsled svojega jako prijetnega duha, je za otroke jako koristen, potreben pak za vse na pljučah bolne ljudi, pevcem in govornikom za netisti glas ali celo hripavost jako potrebni pripomoček.

Mnogobrojna spričevala potrjujejo zgornje navedeno.

V dokaz rednega podajem sledeče dopise pripoznanja:

Gospodu *Franju Wilhelmu*, lekarju v Neunkirchen.

Izpričevalo.

Mojega sina *Franja* mučil je osem tednov tako hud (krčni) kašelj, da sem se bal, da ga bode jedenkrat zadavil. Poleg tega pak je tudi hujšal, in je tako oslabil, da je komaj še po konci stal. Nasvetovan mu je bil *schneebergski zeljiščni allop* in hvala temu izvrstnemu leku, uže po uživanji prve steklenice, pojenjal je kašelj nekoliko in po uživanji druge steklenice okrepil se je otrok zelo, pridobil zopet moč in je od tega časa popolnem zdrav. — Tudi moj starejši sin ozdravil se je s tem pripomočkom v malih dnevih hudega kašlja in hripavosti.

Dajem Vam tedaj, s prisrčno zahvalo za tako hitro in čudapolno ozdravjenje mojih otrok to izpričevalo, ter voščim, da bi se ta lek na korist bolnih ljudi po širocem svetu seznanil in v obče uporabljal.

Flatz, 6. marca 1855.

Anton Just.

Lovro S. heibenreif,

župan.

Gospodu *Franju Wilhelmu*, lekarju v Neunkirchen.

Vaše blagorodje!

Prosim Vas, mi tiljudno kar hitrejši moči poslati še 4 steklenice Vašega slovečega zeljiščnega allopa, jaz čutim po uživanji dveh steklenic, da se na boljše obračajo od dne do dne moje prsne in vratne bolezni. Zaradi tega obrnem se na Vas samega v zaupanju, da dobim najsvežnejšega. Priloženo je 5 gl. k. veljave. Z odličnim spoštovanjem

(42—1)

Henrik Boek,

ranocelnik in zdravnik porodstva.

Münchret na Ostrangu, 23. februarja 1859.

Oni p. n. kupci, kateri želé dobivati izvrstni *pravi schneebergski zeljiščni allop*, katerega jaz od leta 1856 sem izdeljujem naj blagovolijo izrecno zahtevati

Wilhelmov schneebergski zeljiščni allop.

Samo takrat je moj izdelek, ako je na vsakej steklenici ta pečat.

Ponarejevalci
tega varstvenega znamenja kaznujejo se po postavnem zakonu.

Nakazanje o rabi doda se vsakej steklenici.

Zapečaten originalna steklenica velja 1 gold. 25 kr., ter je vedno v svežnem stanju in se dobiva le pri izdelovatelju

Franjo Wilhelm,

lekar v Neunkirchen na Spodnje-avstrijskem.

Zavijanje zaračuna se s 20 kr.

Pravi Wilhelmov schneebergski zeljiščni allop dobiva se tudi samo pri mojih gospodih odkupeih v Ljubljani pri *Petru Lassniku*, v Novem mestu pri *Dom. Rizzoliju*, lekarju.

Zaradi prevzemanja zalog naj blagovolijo trževa željni prijatelji obrniti se pismeno do mene.

Neunkirchen poleg Dunaja (Spodnje-avstrijsko).

Franjo Wilhelm,

lekar.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.